

obranu práv žalobkyně. Žalovaný dal k němu podnět, odmítnuv zboží bezdůvodně, a jest proto dle čl. 283 obch. zák. a §u 1295 obč. zák. povinen, žalobkyni vzešlé útraty nahraditi.

Čís. 2399.

Prodáv dále zboží, jež byl pozastavil pro vadnost, pozbyl sice kupitel nároku na zrušení smlouvy, nikoli však za všech okolností i nároku na slevu.

(Rozh. ze dne 20. března 1923, Rv I 1300/22.)

Žalující firma dodala žalované firmě 2000 obleků po fakturovaných 133 Kč 50 h. Žalovaná zboží pozastavila a oznámila žalobkyni, že jí vyplácí za oblek pouze po 125 Kč, načež zboží dále prodala. Žalobu o nedoplatek kupní ceny p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, o d v o l a c í s o u d jí vyhověl.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudek odvolacího soudu a vrátil mu věc, by jí znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Mínění prvního soudu, že původní úmluva o ceně zboží byla vzájemnou dohodou stran zrušena, že k jiné dohodě nedošlo a že proto žalovaná jest jen povinna platiti cenu přiměřenou, nelze ovšem přisvědčiti. Nelze však ani sdíleti názor odvolacího soudu, který v tom, že žalovaná prodala zboží dále, shledává schválení zboží s její strany, jímž pozbyla veškerých nároků ze správy. Prodá-li kupitel zboží, jež pozastavil pro vady, ztrácí tím zajisté nárok na zrušení smlouvy. Uplatňoval-li však nárok na slevu, nelze z pouhého prodeje pozastaveného zboží usuzovati, že schvaluje zboží a vzdává se nároku na slevu, neboť tím, že žádal jen slevu, dal na jevo, že chce zboží podržeti a žádá slevu právě proto, že zboží jest vadné. V takovém případě dlužno uvážiti všechny okolnosti, celé chování se kupitelovo, není-li důvodné příčiny, pochybovati o tom, že chtěl prodejem projevit svou vůli, že zboží schvaluje (§ 863 obč. zák.). Žalovaná sdělila žalobkyni dopisem ze dne 27. srpna 1920, jímž zboží pozastavila, že jí vyplácí jen po 125 Kč za oblek místo ujednaných 133 Kč 50 h, čímž zřetelně projevila svou vůli, že žádá slevu pro vady zboží. Žalobkyně na tento dopis sice neodpověděla, než žalovaná právem se domnívala, že žalobkyně tím neodmítá nadobro nárok na slevu, neboť žalobkyně později přece vyslala k ní své zástupce, by jednali se žalovanou o slevě, a k dohodě nedošlo nikoli proto, že žalobkyně neuznávala nároku žalované, nýbrž proto, že nechtěla tolik sleviti, kolik žalovaná žádala. Když tedy žalovaná zboží prodala, očekávajíc, a to ne bezdůvodně, že se dohodne se žalobkyní dodatečně o ceně, a chtějíc předejiti větším ztrátám, poněvadž ceny zboží klesaly, nelze prodej pokládati za konkludentní čin, jenž nezustavuje žádných pochybností, že žalovaná zboží schválila, a se svého nároku na slevu vzdala. Tomu-li tak, jest pro rozhodnutí sporu závažné, zda vada zboží byla včas oznámena, zda jest to vada skrytá a, není-li, zda bylo koupeno dle vzorku,

a zda cena 125 Kč, kterou žalovaná zaplatila, jest přiměřená. Odvolací soud, posuzuje věc nesprávně po stránce právní, nepřezkoumal zjištění prvního soudu o tom, že vada zboží byla skrytá a že cena 125 Kč jest přiměřená, ač tato zjištění byla dotčena odvolacími důvody, a nezabýval se ani s ostatními důležitými okolnostmi, dříve naznačenými. Jest tudíž dovolací návrh na zrušení rozsudku odvolacího soudu opodstatněn a bylo mu proto vyhověno.

Čís. 2400.

Zajištěno-li pachtéři smluvně po uplynutí ujednané pachtovní doby pro další pevně určený čas a za umluvené pachtovné »právo předpachtovní«, vyhrazeno mu tím opční právo onoho obsahu, jež dlužno vykonati ještě za trvání prvotní doby pachtovní neb alespoň neprodleně po jejím uplynutí.

(Rozh. ze dne 20. března 1923, Rv I 1306/22.)

Žalovaný, majitel kavárny ve světových lázních, uzavřel v roce 1913 se žalobkyní smlouvu, dle níž měla žalobkyně postavit před kavárnou žalovaného mříž, na níž mohla připevňovati reklamní tabulky, a to v prvním roce zdarma, v následujících letech za úplat. Smlouva měla trvati po sedm let (do 31. prosince 1920), načež měla se mříž státi vlastnictvím žalovaného. Zároveň však bylo zajištěno žalobkyni po uplynutí 7 let »právo předpachtovní« na dalších 5 let až do 31. prosince 1925. Počátkem války opustila žalobkyně lázně a vrátivši se v srpnu 1921 do lázní, shledala, že žalovaný v roce 1920 kavárnu prodal, aniž by byl vzat zřetel k jejím smluvním právům. Ježto jí tím bylo znemožněno, užívati mříže až do konce roku 1925, domáhala se na žalovaném náhrady škody. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Ve smlouvě zaručil žalovaný žalobkyni přednostní právo při propachtování na dalších 5 let (t. j. od 1. ledna 1921 až do konce roku 1925). Žalobkyně však nechala rok 1920 uplynouti, aniž učinila návrh na obnovení pachtovní smlouvy na dobu od 1. ledna 1921 až do konce 1925. Tím táž pozbyla nároku na obnovení pachtovní smlouvy, davši tím jasně na jevo, že na obnovení to nároku nečiní (§ 863 obč. zák.). Dlužno přisvědčiti žalovanému, že smlouva o obnovení pachtovního poměru jest smlouvou předchozí, poněvadž tam učiněno ujednání ohledně pachtovní smlouvy, jež budoucně měla býti uzavřena, a že smlouva tato jest dle §u 936 obč. zák. neplatna, poněvadž doba tam není určena. Smlouvu by slušelo i z toho důvodu pokládati za nezávaznou, že se žalobkyně od roku 1915 do srpna 1921 o poměr pachtovní nestarala, pachtu neplatila, takže žalovaný právem ztratil důvěru k žalobkyni a mohl míti za to, že žalobkyně s propachtováním dále nečítá. Nemuže tudíž žalobkyně z toho, že žalovaný pozemek propachtovaný dále zcizil, vyvozovati nárok náhradní.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.